
Dokument s plenarne sjednice

B8-0336/2017

15.5.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Unije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o izbjegličkom kampu u Dadaabu
(2017/2687(RSP))

Marie-Christine Vergiat, Marina Albiol Guzmán, Patrick Le Hyaric, Younous Omarjee, Tania González Peñas, Miguel Urbán Crespo, Lola Sánchez Caldentey, Xabier Benito Ziluaga, Estefanía Torres Martínez, Paloma López Bermejo, Merja Kyllönen, Sabine Lösing, Barbara Spinelli, Maria Lidia Senra Rodríguez, Javier Couso Permuy, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Neoklis Sylikiotis, Takis Hadjigeorgiou
u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o izbjegličkom kampu u Dadaabu
(2017/2687(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine,
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz lipnja 1981. godine,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica iz 1951., čija je Kenija država stranka,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Nairobi Međuvladinog izvanrednog tijela za razvoj za istočnu Afriku (IGAD) o pronalaženju trajnih rješenja za somalijske izbjeglice te ponovnoj integraciji povratnika u Somaliji od 25. ožujka 2017.,
- uzimajući u obzir Njujoršku deklaraciju Ujedinjenih naroda o izbjeglicama i migrantima usvojenu 19. rujna 2016.,
- uzimajući u obzir zajedničko priopćenje Trostrane ministarske komisije za dobrovoljni povratak somalijskih izbjeglica u Keniji od 25. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir ishod sastanka na vrhu o migraciji održanog 15. studenog 2015. u Valletti,
- uzimajući u obzir izjavu s ministarske konferencije u okviru Kartumskog procesa od 28. studenog 2014.,
- uzimajući u obzir trostrani sporazum između vlada Somalije i Kenije te Visokog povjerenstva Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) o dobrovoljnim repatrijacijama potpisana u studenom 2013. godine,
- uzimajući u obzir krizni Uzajamni fond EU-a za Afriku,
- uzimajući u obzir Globalni sporazum Ujedinjenih naroda o podjeli odgovornosti za izbjeglice,
- uzimajući u obzir finansijska sredstva EU-a za humanitarnu pomoć kao odgovor za izbjeglice u Keniji,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Keniji, posebno onu od 30. travnja 2015.,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je, usprkos velikim prirodnim resursima Rog Afrike jedna od najsiromašnijih regija svijeta; da je sigurnost opskrbe hranom u toj regiji izrazito mala te da milijuni ljudi koji u njoj žive pate od pothranjenosti i prijeti im glad;
- B. budući da se zemlje te regije trenutačno suočavaju s najgorom sušom u posljednjih šezdeset godina, što je pogoršalo krizu hrane u Etiopiji, Keniji, Somaliji i Jemenu, što bi moglo dovesti do gladi velikih razmjera; da se Kenija suočava s čestim sušama, uglavnom u sušnim i polusušnim područjima u sjevernom dijelu zemlje gdje živi 5,5 milijuna ljudi, uglavnom malih uzgajivača stoke koji se nalaze u posebno osjetljivom položaju i žive u kroničnom siromaštvu; da klimatske promjene imaju poguban učinak na stočarstvo i nomadski način života velikog broja ljudi u regiji;
- C. budući da je Kenija najveće gospodarstvo u istočnoj Africi, ali se, unatoč svojim ogromnim resursima, nalazi među najgorim zemljama na ljestvici indeksa ljudskog razvoja; da većina stanovništva Kenije živi ispod razine siromaštvu; da kenijsko gospodarstvo bilježi endemske probleme zbog toga što je manjina monopolizirala resurse; da mala poljoprivredna gospodarstva čine više od 94,8 % svih poljoprivrednih gospodarstava u Keniji, ali da imaju pristup samo 11,7 % poljoprivrednog zemljišta; da je Afrika nedavno iskusila val jagme za zemljištem u kojem su milijuni hektara plodnog poljoprivrednog zemljišta završili u rukama velikih korporacija, čime su deseci tisuća poljoprivrednih zajednica ostali bez sredstava za život; da su glavni izvozni poljoprivredno-prehrabreni proizvodi Kenije u Europsku uniju čaj, kava, ruže i karanfili, grah, grašak, avokado, nilski ostriž i tuna; da u Keniji 500 000 hektara poljoprivrednog zemljišta trgovачka društva iz Kanade, Japana i Belgije koriste za proizvodnju biogoriva, što ima ogromne posljedice za okoliš i lokalne zajednice;
- D. budući da je od intervencije SAD-a 1992. godine odnosno operacije pod nazivom „*Restore Hope*” Somalija ratna zona; da se sukob između Somalije, Etiopije i Kenije velikim dijelom može objasniti kolonijalnim razgraničenjem jer je somalijsko stanovništvo uglavnom raspodijeljeno među te tri zemlje, što je dovelo do različitih sukoba, uključujući i masakr nekoliko tisuća Kenijaca somalijskog podrijetla koji je tijekom 1980-ih godina počinila kenijska vojska;
- E. budući da je u Globalnom akcijskom planu iz Nairobi usvojenom 26. ožujka 2017. na sastanku na vrhu IGAD-a (Međuvladino izvanredno tijelo za razvoj za istočnu Afriku) naglašeno da su suše i oružani sukobi dva razloga raseljavanja osoba u toj regiji;
- F. budući da mnoštvo strana u građanskom ratu, nepostojanje vlade u Somaliji, gubitak izvora sredstava za život somalijskih ribara, piratstvo uz obale Somalije, napetost između Sudana i Južnog Sudana, između Etiopije, Eritreje i Somalije te između Eritreje i Džibutija, sudjelovanje Kenije i drugih susjednih zemalja u snagama Afričke unije razmještenima u Somaliji te upletanje i intervencija vanjskih strana i gospodarski i geostrateški interesi Europske unije i drugih zapadnih dionika predstavljaju čimbenike koji doprinose tome da je Rog Afrike jedna od svjetskih regija najteže pogodenih sukobima; budući da su brojni dionici prekršili embargo Ujedinjenih naroda na oružje;

- G. budući da se u regiji Roga Afrike, s gotovo 250 milijuna stanovnika i brzo rastućom populacijom, nalazi najveći broj interno raseljenih osoba i izbjeglica u Africi i jedan od najvećih u svijetu; da je UNHCR do 31. ožujka 2017. u Keniji registrirao 486 037 izbjeglica i tražitelja azila;
- H. budući da je izbjeglički kompleks u Dadaabu osnovan 1991. godine za otprilike 90 000 osoba kao privremeno rješenje za one koji traže utočište, bježe od progona, nasilja i nestabilnosti u regiji istočne Afrike, a posebno građanskog rata u Somaliji; da su 2011. obnova sukoba i lokalni slučajevi gladi potakli milijune osoba da napuste Somaliju, što je dovelo do masovnog dolaska izbjeglica u Dadaab u kojem trenutačno u izbjegličkom kampu živi više od 308 000 registriranih Somalijaca; da u Dadaabu prema procjenama UN-a trenutačno živi oko 260 000 ljudi, od kojih je njih 95 % iz Somalije, a 60 % ih je mlađe od 18 godina; budući da taj kompleks danas obuhvaća pet različitih zona s različitim narodima na površini od 50 četvornih kilometara, a najstariji i najnaseljeniji među njima su kampovi Hagadera, Dagahaley i Ifo;
- I. budući da predmetna situacija sa somalijskim izbjeglicama traje više od tri desetljeća i da je u egzilu rođena već treća generacija izbjeglica; budući da je gotovo 1 milijun Somalijaca raseljeno u regiji, a da je njih još 1,1 milijun raseljeno unutar Somalije; budući da je Somalija jedna je od pet zemalja odakle u proteklih petnaest godina dolazi najveći broj izbjeglica, da je trenutačno registrirano 1,1 milijuna izbjeglica, kojih je više od 80 % smješteno na Rogu Afrike i u regiji Jemena;
- J. budući da je nakon terorističkog napada na Sveučilište u Garissi u travnju 2015. potpredsjednik zemlje William Ruto objavio ultimatum Ujedinjenim narodima vršeći pritisak na Vijeće UN-a za ljudska prava da se zatvorи izbjeglički kamp u Dadaabu u roku od tri mjeseca ili će ga Kenija sama zatvoriti; da je Vijeće za ljudska prava upozorilo da bi zatvaranje kampa imalo „ekstremne humanitarne i praktične posljedice”; da se Konvencijom UN-a o izbjeglicama zabranjuje prisilno vraćanje izbjeglica u područja u kojima im je ugrožen život ili sloboda; da je, osim toga, predložena i izgradnja zida radi razdvajanja Somalije i Kenije;
- K. budući da je u svibnju 2016. Kenija zatvorila svoj Odjel za pitanja izbjeglica, koji je bio odgovoran za registriranje izbjeglica, što znači da deseci tisuća osoba nisu registrirani; da je 6. svibnja 2016. kenijska vlada objavila svoju odluku o zatvaranju kampa Dadaab „u najkraćem mogućem roku” pozivajući se na sigurnosne razloge i potrebu privođenja kraju dugotrajne situacije u kojoj se nalaze izbjeglice u regiji;
- L. budući da su kenijske vlasti zatim, uz potporu Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice, ubrzale provedbu programa „dobrovoljnog” povratka iz 2013. godine; budući da su mnoge nevladine organizacije i međunarodni akteri osudili činjenicu da kenijski plan za repatrijaciju somalijskih izbjeglica, proveden u ozračju straha i dezinformiranja, nije bio u skladu s međunarodnim normama koje se odnose na dobrovoljni povratak izbjeglica; da su u kolovozu 2016. somalijske vlasti iz regije Jubaland bile suočene s velikim brojem povrataka u glavni grad regije Kismaavo; da su, prema UNHCR-u, 70 % tih osoba bila djeca;
- M. budući da je kenijska vlada u studenom 2016. objavila da će zatvaranje biti odgodjeno za šest mjeseci, odnosno do svibnja 2017., iz „humanitarnih razloga”, a na zahtjev međunarodne zajednice; budući da je 9. veljače 2017. Vrhovni sud u Nairobiju u

odgovoru na predstavku dviju kenijskih organizacija za zaštitu ljudskih prava (Nacionalna komisija za ljudska prava i Kituo Cha Sheria) odlučio da odluka kenijske vlade da zatvori izbjeglički kamp u Dadaabu predstavlja čin diskriminacije i kolektivnog, proizvoljnog i nerazmijernog kažnjavanja;

- N. budući da bi zatvaranje kampa u Dadaabu utjecalo na sve susjedne zemlje, u prvom redu na Etiopiju, u kojoj trenutačno boravi oko 245 000 somalijskih izbjeglica;
  - O. budući da sve veći nedostatak resursa i smanjenje broja međunarodnih donatora imaju izravan utjecaj na položaj izbjeglica u Dadaabu, posebno na smanjenje porcija hrane, suženi pristup zdravstvenim uslugama i liječenju te osposobljavanju i obrazovanju;
  - P. budući da je UNHCR u ožujku 2017. procijenio da je potrebno 215 200 000 USD da bi se na odgovarajući način „zbrinulo“ 486 037 interna raseljenih osoba u Keniji; da je dosad prikupljeno samo 15 % potrebnih sredstava; da UNHCR očekuje 27 598 novih pridošlica s obzirom na geopolitičku situaciju u regiji;
  - Q. budući da su obrazovanje, pismenost, ženska prava, društvena pravda i poštena raspodjela državnih prihoda u društvu, smanjenje nejednakosti te borba protiv korupcije ključni za borbu protiv fundamentalizma, nasilja i nesnošljivosti;
  - R. budući da će Europska unija u razdoblju između 2014. i 2020. godine Keniji dati 435 milijuna EUR; budući da je EU akter koji preko Fonda za pomoć Africi pruža najveću finansijsku potporu misiji Afričke unije u Somaliji (Amison); budući da EU provodi nekoliko civilnih i vojnih operacija u regiji, kao što su misija Europske unije za izgradnju regionalne pomorske sposobnosti u državama Roga Afrike (EUCAP Nestor), koja je provedena u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (od 2012.), vojna operacija Europske unije za doprinos odvraćanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružanih pljački uz obalu Somalije (EU NAVFOR) (od 2008.) ili vojna misija Europske unije za doprinos osposobljavanju somalijskih snaga sigurnosti (EUTM Somalija) (od 2010.); da Sjedinjene Američke Države u Keniji imaju pomorsku vojnu bazu Manda Bay; s obzirom na destabilizirajuće djelovanje NATO-a i SAD-a u regiji;
- 1. izražava svoju duboku zabrinutost zbog položaja izbjeglica na području Roga Afrike, posebno u Keniji i u kampu Dadaab; pozdravlja presudu Vrhovnog suda u Nairobiju u kojoj se navodi da se „odлука Vlade Republike Kenije da zatvori izbjeglički kamp Dadaab [...] smatra ništetnom“; poziva vlasti u zemlji da postupe u skladu s tom odlukom;
  - 2. naglašava da se izbjeglice neće moći vratiti u svoje domove sve dok postoji nestabilnost u širem području regije; ističe isto tako da je potrebno dati odgovor na regionalnoj razini kako bi se zajamčila kontinuirana zaštita izbjeglica u kampu u Dadaabu i, općenito, svih izbjeglica u zemlji;
  - 3. izražava krajnju zabrinutost zbog strategije „dobrovoljnih povrata“ od 2013. godine; poziva da se potpuno rasvijetle moguća djela „zastrašivanja, ulijevanja straha i dezinformiranja“, uključujući i ulogu UNHCR-a u provedbi tih politika;
  - 4. prima na znanje usvajanje akcijskog plana na svjetskoj i regionalnoj razini u Nairobiju, kojim se predviđa postupno zatvaranje kampova kako bi se „izbjeglicama omogućio

pristup zapošljavanju i uslugama u zemljama domaćinima te slobodno kretanje”; ističe da je važno da se ta zatvaranja odvijaju uz puno poštovanje ljudskih prava i da se njima dodatno ne pogoršavaju životni uvjeti predmetnih osoba;

5. naglašava da je zbog sve većeg siromaštva građana, pogoršanja gospodarske perspektive, rastuće nejednakosti te ograničenih mogućnosti obrazovanja povećan broj nezaposlenih, čime se također stvara socioekonomski kontekst pogodan za razvoj terorizma; osim toga, sa zabrinutošću primjećuje da u mnogim svojim regijama Somalija i Kenija stanovništву ne pružaju nikakvu osnovne javne usluge, primjerice vodoopskrbu, pročišćavanje otpadnih voda, zdravstvenu skrb ili obrazovanje; s obzirom na to, potiče kenijske i somalijske vlasti da se uhvate u koštac s rješavanjem socioekonomskog stanja i da se bore protiv pogoršanja životnog standarda kako bi se osigurala socijalna pravda;
6. traži od Unije da odobri hitnu humanitarnu pomoć potrebnu za, s jedne strane, rješavanje situacije u kojoj se nalaze izbjeglice te, s druge strane, rješavanje problema gladi u regiji; poziva Uniju da poveća omjer službene razvojne pomoći (ODA) u poljoprivredi, kao i službene razvojne pomoći za ulaganje u mala poljoprivredna gospodarstva i za stočarstvo kako bi se malim poljoprivrednicima zajamčio pristup zemljištu i tako ojačalo lokalno tržište, kako bi se zajamčila neovisnost opskrbe hranom na Rogu Afrike te pomoglo u obnovi mora na obalama Roga Afrike da bi se osigurala sredstva za život ribara i njihovih obitelji;
7. ustrajno poziva na to da se razvojna pomoć ne upotrebljava u svrhu zatvaranja i kontrole granica ili repatrijacije migranata; traži da se pomoć Unije i država članica za Rog Afrike u prvom redu koristi za rješavanje problema povezanih s duboko ukorijenjenim nejednakostima, siromaštvom, kroničnom pothranjenošću i pristupom zdravstvenim i javnim uslugama, između ostalog u području spolnog i reproduktivnog zdravlja, te ostvarenje ciljeva održivog razvoja; jednakost tako traži povećanje pomoći u hrani koju bi prvenstveno trebalo kupovati od lokalnih poljoprivrednika; oštro se protivi upotrebi ERF-a za obuku vojnih ili policijskih snaga;
8. protivi se svim pokušajima eksternalizacije politika EU-a u području migracija u treće zemlje; osuđuje činjenicu da Kartumski proces, čiji su sudionici i Kenija i Somalija, ni u kojem slučaju ne dopušta rješavanje temeljnih uzroka migracija; smatra da su te politike protivne pravu na slobodno kretanje, pravu na azil te, općenito, pravima migranata koja su utvrđena međunarodnim konvencijama;
9. traži od Europske unije i njezinih država članica da pomoć pruže u obliku donacija, a ne zajmova, kako se ne bi povećavao teret duga; izražava žaljenje zbog toga što mnoge države članice Unije nisu ostvarile cilj da izdvajaju 0,7 % svog bruto nacionalnog dohotka (BND) za financiranje razvojne pomoći, kao i zbog toga što su neke države smanjile postotak tog izdvajanja; izražava žaljenje zbog smanjenja sudjelovanja država članica u programima pomoći u hrani;
10. oštro kritizira ulogu raznih zapadnih intervencija posljednjih godina koje su pogodovale radikalizaciji dijela stanovništva Roga Afrike; naglašava da takve politike potiču terorizam umjesto da ga suzbijaju; zabrinut je zbog važnosti koja se u politikama EU-a za borbu protiv terorizma pridaje vojnim „rješenjima”, što rezultira brojnim programima

vojne pomoći zemljama Roga Afrike; tvrdi da se sukobi u toj regiji ne mogu riješiti vojnim putem;

11. poziva Europsku uniju i međunarodnu zajednicu da surađuju s afričkim zemljama te regionalnim i međunarodnim akterima u cilju rješavanja sukoba isključivo mirnim sredstvima, između ostalog rješavanjem njihovih temeljnih uzroka; poziva Europsku uniju da uspostavi novi okvir za odnose s Kenijom i svim afričkim zemljama na temelju neuplitanja u njihove unutarnje poslove i poštovanja njihove suverenosti, a u cilju potpore razvoju susjednih regija i promicanja zapošljavanja i obrazovanja, a ne na osnovi „sporazuma o pridruživanju” čija je glavna svrha uspostava područja slobodne trgovine, što ide u korist zapadnim korporacijskim interesima;
12. ponovno potvrđuje da bi aktivnosti poduzeća iz EU-a koja posluju u trećim zemljama trebale biti potpuno usklađene s međunarodnim standardima u pogledu ljudskih prava; zato poziva države članice da zajamče da poduzeća koja podliježu njihovu nacionalnom pravu ne zanemaruju ljudska prava i socijalne, zdravstvene i ekološke norme koje su dužna poštovati kada imaju poslovni nastan u trećoj zemlji ili u njoj posluju; poziva Europsku komisiju i države članice da poduzmu potrebne mjere protiv europskih poduzeća koja se ne pridržavaju tih normi ili ne daju odgovarajuću odštetu žrtvama kršenja ljudskih prava za koja su izravno ili neizravno odgovorna;
13. poziva kenijsku vladu i vlade zemalja iz kojih potječu trgovačka društva koja se bave rudarstvom da tim poduzećima nalože usvajanje dobre prakse u pogledu transparentnosti, odgovornosti i sudjelovanja građana, kao i da se bore protiv korupcije u sektoru rudarstva;
14. smatra da je borba protiv jagme za zemljistima koju provode multinacionalne kompanije, posebno one europske, ključna da bi se ljudima pružili pristojni životni uvjeti i radilo na prehrambenoj neovisnosti zemalja Roga Afrike; stoga traži da ovo pitanje bude tema konkretnog posebnog dijaloga između Europske unije i zemalja Roga Afrike;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Komisiji i Vijeću, državama članicama Europske unije, zemljama Roga Afrike, Panafričkom parlamentu i članicama Opće skupštine Ujedinjenih naroda.